

3029

Änkefru Karolina Nilsson, Hammarby (Smedby sn, Gräsgårds
hd, Öland.)

Född 1845 i Rösslösa, Kastlösa sn. Gammal och barn på
nytt.

Uppväxt i Rösslösa. Har levat sin mästa tid i Hammarby.
Där var hennes man bonde. Bor nu i en stuga vid Hammarby
och har undantag från gården.

Snäll. Är mycke pratsam. Har svårt att tala om något sam-
manhängande. Vill inte bli fotograferad.

Meddelarupp-
lysningar.

till samling av Lage Nilsson,
1931.

Hand
Grågård, led
Spått, en
1931

Med av Søren Nilsson
förr av Anders Nilsson¹
Född 1845 i Sjöran Ån

"Det vet han väl att de talade om sjörån förr också,
men se jag jag kommer inte ihåg något.

Och sjörån vad det var för slag det minns jag inte."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Sjörån.

Karolina Nils-
son. LNS 1931

3029

Sjöhästen.

"Om jag kunde ha en beskrivning för honom om Sjöhästen. En sjöhäst, han kom upp där vid en mark och skuttade där. De sa att han var en sådan där sjöhäst, som kom upp i-från sjön, och skuttade i marken. Men han gick åt sjön sen i jän."

Det var folk som såg honom. Han jorde inte något illa. Det var inte så många år sedan det var och de talte om det.

"Å ja, det var så mycke med sådant, så jag kan inte reda upp det. Men det var i min barndom, då sa de att det kom upp i en båt en sjöjungfru. Det var vid Rösslösa."

Karolina Nils-
son. LNS 1931

3029

Årsvik gast.

De sa att det var en gast i Årsvik. På den gården som han var i kom det en gång dit en karl. Man talade om gästen, och den främmade karlen, sa då: "Ni skull fråg' n va han gå ätt." - "Ja gåe ätte däj," hörde man då straxt gästen säja. Karlen blev mycke rädd. Han gav inte fler råd om gästen.

amm.: Ni skull fråg' n o.s.v. = Ni skulle fråga honom vad han går efter.

Ja gåe ätte däj = Jag går efter dej.

Karolina Nils-

son

maj 1931 LNS

3029

Det var Knut det. Den sa de att skulle köra julen ut.

- För det var en präst som skulle upp och predika, och då sa han, att, i dag mina vänner är det Knut. Då brukar de säga, att de ska köra julen ut, men jag säger eder mina vänner, att det är det samma som att säga, att man skall köra Frälsaren ut. För den som tycker om honom, han vill inte köra honom ut, utan han vill jämt vara tillsemmans med honom. Jag kommer ihåg de där orden så väl.

Tjugonedag-
Knut.

Karolina Nils-
son. LNS 1931.

Olaud
Grensås till
Smöge för
14/11 1931

Wend. Ragn. Nilsson
Ber. skriften Karolina Nilsson
Född 1845 i Rasthäll för

5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Vårfrusåfton.

Det är vårfrusåfton, det. Då skall de aldrig tända opp nå-
got ljus. Det var de galna med mänskorna förr.

Det skulle va för det att tranan skulle bära ljuset i
säng.

- Jag vill inte säga det engång, då var de galna; de la-
de vedträ i sängarna.

Karolina Nils
son. LNS 1931

*Blank
K. G. G. G.
Smörj 1931*

*U. G. G. G.
G. G. G. s. 6*

Vid Dymmelonsdag, då sprang de och hängde på varandra knippor, med ungvast och raka, och sen gne de och gol:

Ungkvast och raka och smörjehorn,
ska' bliva din åkedon.

och:

Ungkvast och raka
ska' bliva din maka.

Och dem stack de fast med knappnålar på ryggen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

acc 3029

Dymmelons-
dag.

1931
Karolina Nils-
son. LNS 1931

*1845-
G. G. G. G.
G. G. G. G.*

Skriv endast på denna sida!

Vid första april brukade man narra april.

När fru Nilsson var liten, så sa hennes föräldrar till henne en gång att hon skulle gå till en farbror eller morbror, vilket det nu var, och be att hon fick låna en glasmortel till att stöta flinta i.

Det jorde hon också. Där fick hon veta att de hade narrat henne och då ville hon inte gå hem ijän, utan hon stannade till hennes föräldrar kom och hämtade henne när det blev kvällen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Första ap-
ril.

Karolina Nils-
son. LNS 1931

Åland.
Tvedby

Uppf. Laga Nilsson
Metsäns, Gårdby⁸

Ben. Fru Karolina Nilsson
Hammarby
född 1845 i Karleby Ls

Eldar vid några högtider hade man inte förr.

"Nää, jag minns aldrig, de hade förr, eldar. Nu ligger
de och bränner opp stora rishögar."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Eldar vid
högtider.

Karolina N¹ls-
son. LNS 1931

No^orr jök

e so^orj jök

"jag kommer inte ihåg det något"

översättn.; Norre jök,

är sorge jök.

Skriv endast på denna sida!

9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Göken.

Karolina Nils-
son. LNS 1931

"Ja, Galgbacken, ja, där är en galgbacke, som väl är den värsta på hela Öland.

Det var tre där ifrån Mysinge, som blev avrättade där. Jag kommer inte ihåg vad de hade gjort.

De sa att det var spetsgård (*spetsgård*) där. Det sa de att de hade, men vad det var, det vet jag inte, och hur det gick till"

Som han vet så fick de lov å skjuta vägarna själva förr, och det har jag några gruslass kört ut där. Det var grustag ovanför Galgbacken vid vägen.

Efter som man gick där jämt, så hörde man sådant där.

Det var inte utan att en var lite rädd när en gick förby.

Och en gång när jag gick där förby, så dansade det vita katter där."

Galgbacken v.
Rösslösa.

Karolina N¹ls-
son. LNS 1931

3029

Utelekar.

En gunga stod det förr vid Rösslösa, oppe under Berget.

Till den kom ungdommen och skulle gunga.

Man hade den intagen på vintrarna, och satte opp den
ijän på vårarna.

På Berget drog man opp drögar om vintrarna och åkte ner.

"Det var så att en kunde hissna, bara en tänker på det.

Det går så brant ner."

Karolina Nils-
son, LNS 1931.

Ovanför Rösslösa vid Galgbacken är Betget mycke brant.
"Jag hade en svåger, som gick ner sej där. Han hade en
sådan här underlig vana att han gick om nätterna. Han
kom och gick ock skulle gå stråket där, men sen gick
han på fel~~sxa~~ sida om vägen och gick ner sej. Han var
gift med min syster och de bodde i vår föräldragård.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Märkvärdig
händelse.

Karolina Nils-
son. LNS 193.

Lmedby, ÖL.

L. Nilsson
1931.

13

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Det fick heta Rösslösa, för när ryssen krigade här, så tog han förbi den byn. Han kunde inte se den ifrån landsvägen, för man ser den inte ~~ä~~ förr än man kommer på Bergkanten. Så han glömde den byn, och därför blev det Rösslösa.

Namnet
Rösslösa.

anm. Rösslösa, by i Kastlösa sn, Gräsgårds härad,
har också skämtnamnet Ryssland.

Lage Nilsson

Karolina Nils.
son L N S 31

Öland
Grisingård 8:2
Småby 1:2

Uppr. *Loze Nilson* 14
Sästerby

Var *Karolina Nilson, Hammarby*

1931

"Ifrån Risinge Hamn, se. Se där där jick vedskutor då.

Det var så många skutor förr i min barndom, visst var det det.

Det köptes aldrig någon vedpinne från annat håll än vid Risinge Hamn. Och det var inte annat än skutor, som jick över efter veden; över till Småland."

Risinge Hamn ligger i Mörbylånga socken (anm. av upp-
tecknaren.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Risinge Hamn

f. 1845 i

Karolina

Karolina Nils
son. LNS 1931

Jag kommer ihåg i Rösslösa, när de gne och jömmed sej.
Jag gne som en stohäst i gårdarna.

Stohästar "det var såna där alvarhästar."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3029

Räkna och
gömma.
Lek.

Karolina Nils-
son. LNS 1931

Det var en byggnästare. Jag kan inte säga vad han heter, men han bor i Färjstaden, och de sa att det stod i tidningen också, men jag vet inte det, men han kom in till oss, och då sa han en gång när han kom in, att han hade sett tre solar, som kom på en gång. Det var på morgonen. Och då tänkte jag med detsamma, att nu blir det väl något i tre månader, mågot svårt. Eller också blir det i tre år.

Och det har vi sett nu. Mars den var förskräcklig, och april också, och maj nu. Mänskerna får ju inte så. Om de inte får säden i jorden, vad skall det då bli.

anm.: Detta hände i vintres, då fru Nilsson bodde hos sin dotter i Färjstaden.

Olav
Grogaard
Smekta
1931

Uppd. av Karol. Nilsson
1800 av hustru Karol. Nilsson
Född 1845 i Kåstena

Skriv endast på denna sida!

3029

Naturfeno-
men.

Karolina Nils-
son. LNS 1931

Både den gården, och sen den ijämter, hade min far, men den sålde han den till sin bror. Jag minns min mor grät när han köpte den gården. "Du Petter, nu skall du väl ta död på oss! sa hon. Så hon gav sej inte förr än han sålde den gården till sin bror.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~3029~~

Dagligt
liv.

Karolina Nils-
son. LNS 1931

"Räven var ute och tog fåren. Å då var det te gå med hökrokar, te gå å slå med hökrokar." Det var när jag var barn. Rösslösa och Risinge, de låg så nära varandra, och då var jag vid Risinge Hamn.

"Jag minns inte hur många får han hade tagit, men det blev order att vi skulle ut å gå rävsfall. Det var alla det, det var manngrannt. Jag kommer inte ihåg om vi fann någon räv, men att jag har gått där, det kommer jag ihåg."

anm.: hökrokar är järnkrokar med spets liksom en harpun på träskaft. Man hade dem till att dra fram hö med.

"Om ni inte lämnar mer än fyra potatisfårer till hedningarna, så är det till välsignelse", sa en präst där var. Och sen var där en som hette Bra. Han var lite klippsk av sej. På hösten så gick han till prästen vid kyrkan efter att det var slut, och så sa han: "Ja, nu har jag lämnat fyra potatisfårer till hedningarna, nu får de komma och ta upp dem."

Skriv endast på denna sida!

3029

Drift med
prästen.

Karolina Nils-
son. LNS 1931